

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210649
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210649.2

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, A.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, B., o zaplatenie 695,32 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 556,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 556,14 eur od 28.05.2021 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,96 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 24.11.2023 sa žalobca, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 695,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.05.2021 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že Žalobca a Žalovaný uzatvorili spolu dňa 19.02.2020 zmluvu o pôžičke č. 21585639 / 29809754 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 696,14 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 696,14 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 Eur a na zvyšok kúpnej ceny Žalobca poskytol Žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu Žalovaného. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Žalovanému Žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa Žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 50 mesačných splátkach v sume 20 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1000 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 140 Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 07.03.2021 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani

v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 06.05.2021 úver zosplatnil, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 22.05.2021 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazujeme na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 695,32 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 91,23 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 835,32 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení akontácia Spolu Istina (Eur) 14 20 280 555,32 0 = 835,32 Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 140 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 140 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 835,32 Eur - 140 Eur = 695,32 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 91,23 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 0029809754 zo dňa 19.02.2020 s ďalšou zmluvnou dokumentáciou, predžalobnú upomienku zo dňa 07.03.2021 spolu s kópiou doručanky, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.05.2021 a prehľad splátok a úhrad.

3. Žalovanému bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 05.01.2024, pričom žalovaný sa k žalobe doposiaľ nijako nevyjadril a nevyužil žiadne prostriedky procesnej obrany.

4. Žalobca dňa 22.12.2023 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spíňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. V tejto súvislosti poukazujeme aj na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.03.2020, sp. zn. 8Co/233/2019 (v prvom stupni vedený na OS BA II pod sp. zn. 8Csp/42/2018), kde sú uviedol: „...k tvrdeniu žalobkyne, že žalovaný mal hrubo porušiť povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, z dôvodu, že žalobkyňa mala v čase podpisu zmluvy čistý príjem pod sumu životného minima, odvolací súd poznamenáva, že poskytnutie úveru žalobkyňi ani za týchto jej majetkových pomerov nezakladá hrubé porušenie povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou, pretože to bola v prvom rade samotná žalobkyňa, ktorá mala uvážiť,

či je v jej možnostiach z jej príjmu úver splácať po 30 eur mesačne, keďže ide o osobu s vysokoškolským vzdelaním pôsobiacu v oblasti finančných služieb ako finančný sprostredkovateľ. Na posúdenie svojich finančných možností žalobkyňa nepotrebovala právnické ani ekonomické vzdelanie. Hrubé porušenie povinností žalovaným vylučuje aj skutočnosť, že žalobkyňa úver pravidelne splácala a predčasne ho splatila...“. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatenia však uvádzame, že žalovaný sa mohol o zosplatení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Žalobca uvádza, že v danom prípade sa žalovaný dostal do omeškania prvýkrát s úhradou 7. splátky úveru splatnej dňa 20.10.2020. Žalobca však v súvislosti s pandemickou situáciou a v zmysle ust. § 1 a § 8 zákona 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid 19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len zákon 62/2020 Z. z.), v zmysle ktorých premlčacie lehoty sa ex offio prerušili v období od 27.3.2020 do 30.4.2020 (35 dní) a v období od 19.1.2021 do 28.2.2021 (41 dní) celkovo na 76 dní, pristúpil k zosplateniu úveru až dňa 06.05.2021 v dôsledku zákonného prerušenie premlčacej doby v zmysle § 1 a § 8 zákona 62/2020 Z. z. Žalobca poukazuje na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 151 CSP a taktiež na unesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 43CoCsp/40/2020 zo dňa 21.10.2020, z ktorého vyplýva, že „Ani v prípade spotrebiteľských sporov nie je súd oprávnený popierať skutkové tvrdenia za spotrebiteľa. Súd má byť nestranným rozhodcom v spore medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nemôže byť advokátom spotrebiteľa. Takýto postoj súdu narušuje princíp rovnosti zbraní, ktorý je upravený aj v prípade spotrebiteľských sporov. Ust. § 151 CSP o popieraní skutkových tvrdení protistrany z aplikácie v spotrebiteľských sporoch vylúčené nebolo.“

5. V súlade s ust. § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko v danom spore ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.02.2024, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením a súčasne aj na webovej stránke tunajšieho súdu. Strany sporu sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

6. Súd oboznámil s obsahom žaloby a vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 0029809754 zo dňa 19.02.2020, predžalobnej upomienky zo dňa 07.03.2021 spolu s kópiou doručky, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.05.2021 a prehľadom splátok a úhrad a zistil tento skutkový stav:

7. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 0029809754 uzavretej medzi žalovaným a žalobcom bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 696,14 eur. Žalovaný mal žalobcovi uhradiť sumu poskytnutého úveru v celkovej sume 1 000 eur v 50 mesačných splátkach vo výške 20 eur. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 20,26 %, RPMN 20,26 %, splatnosť mesačnej splátky 20. deň v mesiaci a splatnosť prvej mesačnej splátky ku dňu 20.03.2020. Žalovaný žalobcovi pred podaním žaloby uhradil sumu 140 eur. Dňa 22.05.2021 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh žalovaného stal splatným v celom rozsahu.

8. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno

spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

10. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

11. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

13. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia, d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere

a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

14. Podľa § 9 ods. 3 až 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe. Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

15. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

16. Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

17. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

23. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

24. Predložená zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou typovou. Nakoľko dlžník nepoužil predmet plnenia na podnikanie, žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžník v postavení spotrebiteľa. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Táto zmluva medzi stranami bola uzavretá ako formulárová zmluva, obsah ktorej spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Právny vzťah medzi stranami sporu je založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

25. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, uloženú mu v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

26. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

27. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

28. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

29. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

30. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

31. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

32. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá potrebu údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu. Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdnými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178 / 2018).

33. Žalobca nijakým spôsobom súdu nepreukázal, že pri poskytovaní úveru žalovanému postupoval dôsledne v súlade s § 7 ZoSÚ a náležite preveril schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý spotrebiteľský úver. Uvedené skutočnosti žalobca súdu v rámci dokazovania nepreukázal. Žaloba ani vyjadrenie žalobcu neobsahujú žiadne konkrétne skutkové tvrdenia a neboli predložené žiadne dôkazy týkajúce sa posudzovania bonity spotrebiteľa pri uzatváraní úverovej zmluvy. Strana sporu sa svojej povinnosti uviesť v konaní skutkové tvrdenia podstatné pre rozhodnutie vo veci nezbaví tým, že odkáže na dôkazy, z ktorých by uvedené skutočnosti mali vyplývať.

34. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri jej uzatváraní zistil od žalovaného výlučne údaje, ktoré sa týkali jeho rodinného stavu, dosiahnutého vzdelania, či spôsobu bývania. Ohľadom príjmu žalovaného je v zmluve uvedené, že tento dosahuje priemerný čistý príjem zo zamestnania

vo výške 383 eur mesačne. Výšku príjmov a výdavkov spotrebiteľa žalobca pri uzatváraní zmluvy nepreveroval. Žalobca nepreukázal, že by si údaje uvedené v zmluve akokoľvek overoval, napríklad výplatnými páskami, pracovnou zmluvou a pod. V konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, že by žalobca nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania jeho schopnosti splácania úverov. Postup veriteľa s odbornou starostlivosťou pritom znamená nielen formálne zistenie predpísaných údajov, aby sa tieto stali obsahom zmluvy, ale ich náležité posúdenie v rámci svojich odborných kapacít, ktoré sa u veriteľa ako osoby ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predpokladajú. Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že žalobca v konaní neunesol tak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno ohľadom jeho postupu s odbornou starostlivosťou pristupovať ku skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ZoSÚ, a to podstatným spôsobom.

35. Právnym následkom posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver bez akýchkoľvek preukázaných údajov o príjmoch, či výdavkoch spotrebiteľa, či bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, je to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, keďže takýto postup sa považuje za hrubé porušenie povinností veriteľa preveriť tzv. bonitu spotrebiteľa.

36. Žalobca v rámci poskytnutého spotrebiteľského úveru zmluvou č. 0029809754 poskytol žalovanému sumu 696,14 eur. Nakoľko súd považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, žalovanému vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi finančné prostriedky v rozsahu zostatku neuhradenej istiny úveru. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný z poskytnutej sumy poskytnutého úveru vo výške 696,14 eur uhradil žalobcovi celkovo sumu 140 eur. Istinu priznanú z tejto úverovej zmluvy tak tvorí rozdiel medzi sumou poskytnutou a sumou uhradenou, teda suma 556,14 eur. Vzhľadom na uvedené v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

37. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

38. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

39. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania 5 % ročne takto určenú sadzbu nepresahuje, dňa 28.05.2021 od ktorého žalobca žiadal priznať úrok z omeškania žalovaný bol v omeškaní so zaplatením dlžnej sumy 556,14 eur a toto jeho omeškanie trvá, súd preto uložil žalovanému popri istine zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania v sadzbe 5 % ročne z tejto sumy od 28.05.2021 do zaplatenia.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

43. Súd nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktorý by súd žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu procesného úspechu nemal priznať a ani ich nikto netvrdil. Žalobca mal úspech v časti o zaplatenie sumy 556,14 eur, v ktorej súd žalobe žalobcu vyhovel, v časti uplatnených nárokov v sume 139,18 eur žalobu zamietol. Žalobca tak bol úspešný v časti 79,98 % žalobou uplatneného nároku a žalovaný vo výške 20,02 % žalobou uplatneného nároku. Po zohľadnení vzájomného pomeru úspechu a neúspechu strán sporu, súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,96 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.